

สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น
พุทธศักราช 2521 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

นายสุวิทย์ ชี้อิตรง

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

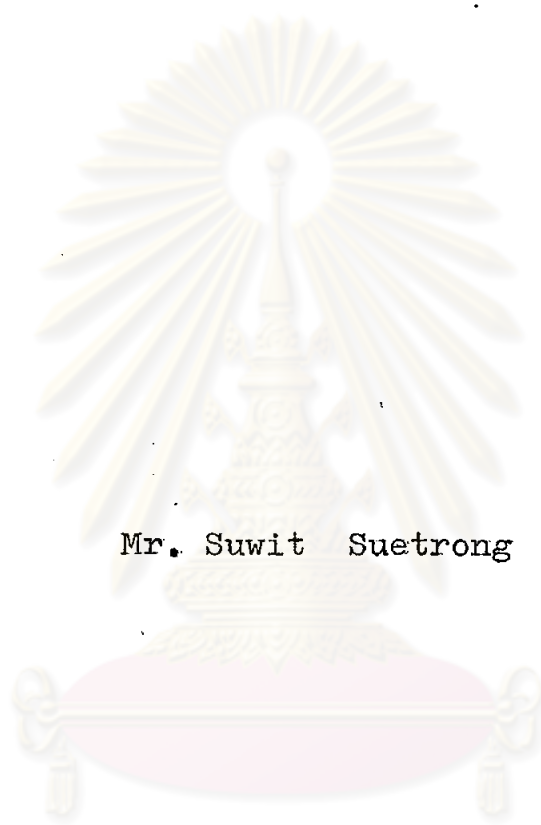
พ.ศ. 2527

ISBN 974-563-348-8

011519

i 1800215

SITUATION AND PROBLEMS OF TEACHING-LEARNING VOCATIONAL
SUBJECTS OF THE LOWER SECONDARY SCHOOL CURRICULUM B.E.
2521 IN CHACHOENGSAO, CHON BURI AND RAYONG PROVINCES

Mr. Suwit Suetrong

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1984

หัวข้อวิทยานิพนธ์   สภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา
 ก่อนต้น พุทธศักราช 2521 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง
 ชื่อ นิสิต   นายสุวิทย์ ชี้อทรง
 อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เณรยอก
 ภาควิชา   บริหารการศึกษา
 ปีการศึกษา   2526

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา
 ก่อนต้น พุทธศักราช 2521 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษา
 ก่อนต้น พุทธศักราช 2521 ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ตัวอย่างประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 399 คน
 และครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำนวน 171 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น
 (Stratified Random Sampling) จากประชากรในจังหวัดฉะเชิงเทรา
 ชลบุรี และระยอง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นแบบ
 มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบสังเกต จากแบบสอบถาม
 ที่ส่งไปจำนวน 570 ฉบับ ได้รับคืนมา 503 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.25 สถิติ
 ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ
 ทดสอบค่าที (t-test)

สรุปผลการวิจัย

ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน เกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน วิชาอาชีพ ด้านต่าง ๆ นั้น ผลปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เกี่ยวกับด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการแนะแนว และด้านสถานที่ที่ ไร้สอนและฝึกงาน ส่วนด้านการวัดผลและการประเมินผลไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามหากพิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับความ เหมาะสมและการปฏิบัติของกิจกรรมในแต่ละด้านแล้ว ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของ ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนอยู่ในระดับมากในด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรม การเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผล ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการแนะแนวและด้านสถานที่ที่ไร้สอนและฝึกงาน ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของ ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับความเหมาะสมและการปฏิบัติของ กิจกรรมอยู่ในระดับน้อยทั้งสามด้าน

ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน เกี่ยวกับสภาพปัญหาการเรียนการสอน วิชาอาชีพ ด้านต่าง ๆ นั้น ผลปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน อย่างไรก็ตามหาก พิจารณาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนของครูผู้สอนและ นักเรียนแล้ว ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นทั้งของครูผู้สอนและนักเรียนอยู่ใน ระดับน้อย เกี่ยวกับปัญหาด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน และด้าน การวัดและการประเมินผล ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการแนะแนว ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยของความคิดเห็น ของนักเรียนอยู่ในระดับน้อยทั้ง 2 ด้าน สำหรับด้านสถานที่ที่ไร้สอนและฝึกงาน ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นทั้งของครูผู้สอนและนักเรียนอยู่ในระดับมาก

Thesis Title   Situation and Problems of Teaching-Learning
                                 Vocational Subjects of the Lower
                                 Secondary School Curriculum B.E. 2521
                                 in Chachoengsao, Chon Buri and Rayong
                                 Provinces

Name   Mr. Suwit   Suetrong

Thesis Advisor   Assistant Professor Boonmee Nenyod, Ed.D.

Department   Educational Administration

Academic Year   1983

ABSTRACT

Purposes of the study:

1. To study the teaching-learning situation occurred in the vocational subjects of the Lower Secondary School Curriculum B.E. 2521 in Chachoengsao, Chon Buri and Rayong Provinces.
2. To study the teaching-learning problems occurred in the vocational subjects of the Lower Secondary School Curriculum B.E. 2521 in Chachoengsao, Chon Buri and Rayong Provinces.

Research Procedures:

Sample of this study composed of 399 lower secondary school students and 171 vocational subjects teachers which were selected by stratified Random sampling technique from the population in Chachoengsao, Chon Buri and Rayong. The research instruments used were questionnaires which were constructed in the forms of check list and rating scale, and an observation sheet. Of the total 570 questionnaires sent out, 503 copies or 88.25 percent were completed and returned. The statistics used in this study included percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The Research Findings:

Opinions of teachers and students concerning teaching-learning situation in vocational subjects showed a significant difference at the .05 level concerning activity performance in curriculum, teaching-learning activities, teaching-learning media, guidance, and teaching space and workshop, while opinions concerning activity performance in measurement and evaluation were not significant difference. However, opinions of both teachers and students were at the high level concerning activity performance in the areas of curriculum, teaching-learning activities, and measurement and evaluation. Their opinions concerning activity performance

in teaching-learning media, guidance, and teaching space and workshop were at the low level.

Opinions of teachers and students concerning teaching-learning problems in vocational subjects showed a significant difference at the .05 level in all aspects. However, the opinions of both teachers and students revealed at the low level in the problem areas of curriculum, teaching-learning activities, and measurement and evaluation. Teachers' opinions concerning the problem areas of teaching-learning media, and guidance were at the high levels while students' opinions were at the low levels. Their opinions were at the high level concerning the problem area of teaching space and workshop.

คุรุศาสตร์วิทยาทรรพยากร
จุฬาลงกรรณัฒมหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ ภาควิชาบริหาร การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เถรยอด อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และให้ กำลังใจอย่างดียิ่งแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด ทั้งก่อนเริ่มการวิจัยจนกระทั่งการวิจัยนี้ เสร็จสิ้น และท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนวิชาอาชีพ และ นักเรียนที่เรียนวิชาอาชีพ ในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ที่มีส่วนทำให้ การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงด้วยดี

หากผลงานวิจัยนี้ จะมีส่วนดีและมีประโยชน์อยู่บ้าง สำหรับผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทางการศึกษาแล้ว ผู้วิจัยขอมอบความดีทั้งหมดแก่ ผู้ที่มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณตา ที่ล่วงลับไปแล้ว

สุวิทย์ ชี้อกรง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฅ
รายการตารางประกอบ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ความหมายของวิชาอาชีพ.....	11
-ความสำคัญของหลักสูตรวิชาอาชีพ.....	13
-โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521....	17
-จุดประสงค์ของวิชาอาชีพและโครงสร้างหลักสูตรวิชาอาชีพ ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.....	19
หลักสูตร.....	22
กิจกรรมการเรียนการสอน.....	25
สื่อการเรียนการสอน.....	30
การวัดและการประเมินผล.....	34

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การแนะแนวอาชีพพระคัมภีร์มัธยมศึกษา.....	40
สถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	50
วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากร.....	50
กลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ลำดับในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ	
แบบสอบถาม.....	59
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับ	
สภาพการเรียนการสอนและปัญหาการเรียนการสอน	
วิชาอาชีพ.....	75
ตอนที่ 3 สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาอาชีพ	
ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น จากการสังเกต	
ของผู้วิจัย.....	105

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	
สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	109
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	109
วิธีดำเนินการวิจัย.....	109
สรุปผลการวิจัย.....	111
อภิปรายผลการวิจัย.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	125
บรรณานุกรม.....	128
ภาคผนวก.....	135
หนังสือ.....	136
แบบสอบถาม.....	143
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ.....	162
ประวัติผู้เขียน.....	163

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืน..... 54
2	ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานด้านการสอน..... 59
3	ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามสาขาวิชาที่สอน การได้รับการอบรม และความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบด้านการสอน พร้อมด้วยเหตุผลที่ชอบหรือไม่ชอบ..... 61
4	ข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอนวิชาอาชีพ จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุที่ตองสอน และการให้การส่งเสริมของผู้บริหารโรงเรียน..... 64
5	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตามเพศ อายุ แผนการเรียนที่เลือกเรียน และวิชาอาชีพที่เคยเรียนในชั้นประถมศึกษา..... 66
6	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตามสาขาวิชาอาชีพที่เลือกเรียน และเหตุผลของการเลือกเรียน..... 68
7	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความชอบด้านการเรียน พร้อมด้วยเหตุผลที่ชอบหรือไม่ชอบเรียน..... 70
8	ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำแนกตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้การส่งเสริมของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง และความคาดหวังหลังจากที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น..... 73
9	สภาพการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในด้านหลักสูตร ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน..... 75
10	สภาพการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน..... 78
11	สภาพการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในด้านสื่อการเรียนการสอน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน..... 84

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
12	สภาพการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในค่านการวัดและการประเมินผล ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน..... 87
13	สภาพการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในค่านการแนะแนว ตามความคิดเห็น ของครูผู้สอนและนักเรียน..... 90
14	สภาพการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในค่านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน..... 93
15	ปัญหาการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในค่านหลักสูตร การให้การสนับสนุน และส่งเสริมของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครองของนักเรียน ค่าน การแนะแนว ค่านกิจกรรมการเรียนการสอน ค่านสื่อการเรียนการสอน ค่านสถานที่ที่ใช้สอนและฝึกงาน และค่านการวัดและการประเมินผล ตาม ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน..... 97
16	สรุปความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียน เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการเรียน การสอนวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ใน จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง..... 103
17	สภาพการเรียนการสอนวิชาอาชีพ ในค่านกิจกรรมการเรียนการสอน และค่านสื่อการเรียนการสอน และสถานที่ที่ใช้สอน จากการสังเกตของ ผู้วิจัย..... 105